

J sidste Affnit indstilles, at Ordene „for-
 saavidt disse benyttes“ maatte tilsvies unid-
 delbart efter Ordet „Stævningmændene“.
 Balth. Christensen. J. E. Drewsen.
 Ordfører.
 Hjerrild. Johansen. J. E. Larsen.
 Simonson. Winther.

Ordføreren (B. Christensen): Jeg kan
 i det Væsentlige henholde mig til, hvad der
 allerede er yttret i Udvalgets Betænkning med
 Hensyn til denne Sag. Der er kun et Punkt,
 som jeg specielt ønskede at gjøre opmærksom
 paa, og det er, at det ikke vil være undgaaet
 det ærede Thing, at Udvalget er kommet til
 det Resultat, at det for Formaalet, det ende-
 lige Dphør af Naturalhøveriet, er ønskeligt, at
 Huusmandshøveriets Afløsning behandles
 ikke blot efter de samme Principer, men ogsaa
 væsentligt af de samme Personer og de samme
 Commissioner, som Afløsningen af Gaard-
 mandshøveriet. Vi have, netop med Hensyn
 til dette nye og efter vor Formening baade
 rigtigere og for Bonden heldigere Princip,
 som har ligget til Grund for Afløsningen nu,
 idet denne skulde bestemmes ikke efter den Byrde,
 Høveriet har været for Øberne, men efter den
 Nytte, det beviislige har bragt den Berettigede,
 troet, at Beregningen deraf vilde i den Grad
 forudsætte et almindeligt og specielt Omdømme
 om den Høveriberettigedes hele Bedrift, at
 Afløsningen vilde væsentligen gaaes derved,
 at Formændene vare de samme for begge Af-
 løsninger. Det er en Hovedbetragtning, paa
 hvilken vi have troet, man maatte lægge den
 allerstørste Vægt, og som har medført, at vi
 deri have fundet overveienende Grunde til, ogsaa
 for Huusmandsafløsningens Vedkommende at
 lade Districterne være saa store, som de af
 Udvalgets Majoritet ere foreslaaede.

Barfod: Ved Afslutningen blev jeg for-
 hindret fra at udtale et Par Ord om det fore-
 gaaende Lovudkast's § 2. Jeg skal slynde mig
 at indhente dette her ved nærværende Lovud-
 kast's § 2, hvor netop det Samme er fastsat,
 som jeg havde Betænkning ved. Under den
 grundlovgivende Rigsforsamling var jeg den,
 som sidst og længst kæmpede imod de edelige
 Forstikringer, som ere foreskrevne i Grundlovens

§ 8 og § 59. Jeg for mit Vedkommende kan
 ikke see noget Unfseligt i, at enhver ny Stil-
 ling skal tiltrædes med saadanne edelige For-
 stikringer. Jeg seer i det Hele taget slet ikke
 noget Godt eller Heldigt i disse mange Eder,
 og endnu mindre i disse Opfordringer til at
 aflægge Eder. Jeg skal derfor blot ganske for-
 telig forbeholde mig at stille et Vædringsfor-
 slag til næste Læsning, som skal gaae ud paa,
 at Ederne skulle udgaae af § 2.

J. M. Hansen: Ved Forordning af
 27de Mai 1848 gjordes en Begyndelse til at
 sikkre Arbejdsclassen paa Landet den eneste
 Eiendom, som den er i Besiddelse af, nemlig
 dens Arbejdskraft, uhindret. Der er i den
 Lov, som her foreligger os til Behandling,
 paatænkt at gaae videre i denne Retning;
 men, dersom man troer, at, naar man vedtog
 denne Lov, havde man gjort Alt, hvad der
 stod tilbage, for at sikkre Arbejdsclassen paa
 Landet dens Frihed med Hensyn til Anvendelsen
 af sine Kræfter, da vilde man meget feile. I
 den nysnævnte Forordning af 27de Mai 1848
 har der indsnævet sig i § 5 en meget uheldig
 Bestemmelse, som omtrent vil gjøre unyttige
 for en meget stor Deel saavel den nævnte
 Forordnings andre velgjørende Bestemmelser,
 som de Bestemmelser, der ligge til Grund for
 nærværende Lov. Det er jo noget Alle ere
 enige om, at Arbejdsclassen skal ernære sig ved
 Arbejde, og altsaa maa tage Arbejde, hvor det
 er at faae, at den altsaa har sin Frihed til
 ligesaavel at tage Arbejde hos vedkommende
 Eiere af Guse, som de behoe, som hos hvil-
 kensomhelst Anden. Der behøvedes altsaa ikke
 i den nævnte Forordning at være opstillet no-
 gen Bestemmelse, som aabnede Afgangen dertil;
 den Bestemmelse var fuldkommen overflødig.
 Men ikke nok dermed, at man optog en saa-
 dan overflødig Bestemmelse i Forordning af
 27de Mai 1848, men, ved at være optagen i
 denne Lov, bliver den overmaade skadelig.
 Det er derved directe anvist igjennem Loven,
 hvorledes Huuseierne kunne binde Arbejdsclas-
 sens Arbejdskræfter, uden at komme i Strid
 med Lovgivningen. Jeg vil dermed naturlig-
 vis ingenlunde sige, at denne Omstændighed
 har været Lovgiveren klar; det er meget langt
 fra mine Tanker, men jeg paastaer kun, at